

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

2026-YIL
IYUN/6-SON, I-QISM

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, iyun.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'ZBEKISTON MOLIYA TIZIMINING ZAMONAVIY HOLATI VA UNING BARQARORLIK KO'RSATKICHLARI	18
Nazarov G'ayrat Xayrullayevich	
YUKLARNI TASHISHDA ZARURIY TRANSPORT XUJJATLARI.....	22
Ne'matov Husniddin Alijon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATI HUDUDLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA MOLIYAVIY IMTIYOZ VA PREFERENSIYALARNI SAMARALI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	27
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
GLOBAL BEQARORLIK SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOTNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MODELLARI	32
Saidnazarova Odinabonu Saidolim qizi	
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ИССЛЕДОВАНИЙ В ОБЛАСТИ УЧЕТА И АУДИТА ФИНАНСОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ.....	37
Пулатова Мадина Бейсеновна	
Табаев Азамат Зарипбаевич	
MAJBURIYATMI YOKI MAJBURIY RISK? MOLIYAVIY MAJBURIYATLAR KONSEPTUAL ASOSLARINING IQTISODIY TABIATI VA ZAMONAVIY TALQINLARI.....	42
Palvanov Xusniddin Bekimmatovich	
ПРИНЦИПЫ И МЕТОДЫ УЧЕТА ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ В СИСТЕМЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	47
Пу Кебин	
TRANSPORT XIZMATLARI SIFATINI BARQARORLIK NUQTAYI NAZARIDAN O'RGANISH METODOLOGIYASI.....	51
Xodjaniyazov Elbek Sardorovich	
VILOYAT SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI KO'P OMILLI EMPIRIK MODELLAR ASOSIDA TAHLIL QILISH VA PROGNOZLASH (Qashqadaryo viloyati misolida)	57
Avazova Nafisa Namazovna	
SANOAT KORXONALARI SHOVQINI VA ATMOSFERA CHIQINDILARINING TURAR-JOY HUDUDLARI EKOLOGIYASIGA TA'SIRINI KAMAYTIRISH CHORALARI	61
Saparova Shohida Abduvaliyevna	
SANOAT SHOVQINI VA ATMOSFERA IFLOSLANISHINING SHAHAR TURAR JOY HUDUDLARI VA EKOLOGIYASIGA TASIRINI O'RGANISH.....	65
Shaxyusupova Nilufar Erkin qizi	
BARQAROR SHAHAR RIVOJLANISHIDA SANOAT OQOVA SUVLARINI BIOLOGIK TOZALASH TEXNOLOGIYALARINING ROLI.....	69
Tursunova Aziza Asrorovna	
SHAHAR EKOLOGIK MUHITIGA SANOAT KORXONALARINING TA'SIRINI BAHOLASH.....	75
Imomnazarov Farrux Saibjabbor o'g'li	
O'ZBEKISTONDA AYOLLAR TADBIRKORLIGI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TAHLILI.....	78
Xusanova Zulfiya Raxmatullayevna	
KORXONALARDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INNOVATSION BOSHQARUV MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	87
No'monjonova Muazzam Mahbubjon qizi	
SOLIQ TIZIMIDA SOLIQ RISKINI BAHOLASH USLUBIYOTI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	93
Nasimov Ravshanjon Azimovich	

KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARINI RAQAMLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	100
Kazakova Zulayho Salaxiddinovna	
THE IMPACT OF DIGITAL LITERACY ON LABOR PRODUCTIVITY IN UZBEKISTAN'S SERVICE SECTOR: A REGRESSION ANALYSIS.....	106
Ismoilov Elyorjon Makhamadali Ugli	
Urinov Bobur Nasilloevich	
EKOLOGIK NIZOLARNI HAL ETISHDA SUD AMALIYOTINING O'RNI VA AHAMIYATI.....	112
Gapparov Sarvar Xolmurodovich	
ASOSIY FAOLIYAT XARAJATLARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI	116
Djumayeva Guzal Axtamovna	
Yadgarova Madina Xasan qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA BANK SOHASIDAGI KIBERJINOYATLAR: TAHLIL, TAHDID VA MUHOFAZA MEKANIZMLARI	120
Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	
ПРОБЕЛЫ В МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВОМ РЕГУЛИРОВАНИИ СОВМЕСТНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ ТРАНСГРАНИЧНЫХ РЕК ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (НА ПРИМЕРЕ БАСЕЙНА АРАЛЬСКОГО МОРЯ).....	126
Тиллахуджаев Аббосхон	
Дилфуза Шакирова	
Мухамедалиева Сайёра	
Ойбек Камилов	
ALOQA XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING O'RNI VA BAHOLASH USULLARI	139
Xazratov Abror Panjiyevich	
STRATEGIC HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES.....	146
Sultonboyeva Munira Bahodirovna	
Sultanova Kamila Muktorali Kizi	
TIJORAT BANKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI.....	154
Toshimov Azizbek Hakimovich	
Nomozov G'ofur Abdusalomovich	
DAVLAT BUDJETI XARAJATLARINING ASOSIY YO'NALISHLARI: STRUKTURAVIY TRANSFORMATSIYA VA SAMARADORLIKNI BAHOLASH	158
Izbosarov Bobur Baxriddinovich	
Umirov Sherzod Baxriddinovich	
INTEGRATION OF TRADE MARKETING AND E-COMMERCE: COMBINING ONLINE AND OFFLINE SALES CHANNELS	162
Mamatkulova Shoira Jalolovna	
AHOLIGA SAVDO XIZMATLARI KO'RSATISH SOHASINI RAQAMLASHTIRISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	168
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
Jurayev Suxrobjon Saloxiddin o'g'li	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В МАРКЕТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	177
Маматкулова Шоира Джалоловна	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ЛОГИСТИКИ В РАЗВИТИИ КОММЕРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТОРГОВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	184
Маматкулова Шоира Джалоловна	

SUN'YIY INTELLEKT VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING BANK SOHASIDA INTEGRATSIYASI XUSUSIYATLARI VA TAHLILI	191
Jurayeva Sevara Zakirovna	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHNING MEHNAT BOZORIGA TA'SIRLARINI BAHOLASH MASALALARI.....	197
Tursunboyev Umarbek	
ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА И МЕТОДОВ МАШИННОГО ОБУЧЕНИЯ ПРИ ОЦЕНКЕ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	202
Мирджалилова Дилдора Шухратовна	
Мансурова Сайёра Бахтиёровна	
БАНК ТИЗИМИ БАРҚАРОРГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВОСИТАЛАРИ ВА УСУЛЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	213
Ж.О.Баходиров	
О'ЗБЕКISTON AGRAR SUG'URTA BOZORIDA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISHNING XAVFLARNI BOSHQARISH VA BARQARORLIKNI OSHIRISHDAGI O'RNI.....	219
Kodirova Samira Kamol qizi	
PERSONALISED OFFERS IN DIRECT MARKETING: IMPACT ON SALES AND CUSTOMER LOYALTY.....	225
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
TURIZM INFRASTRUKTURASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI XIZMATLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI VA AQLLI TURIZM KONSEPSIYASI.....	231
Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li	
HUDUDLARDA MADANIY TURIZM XIZMATLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USLUBIY ASOSLARI	237
Shohruzbek Ruziyev	
MARKETING MIX FOR SERVICE COMPANIES: ADAPTATION OF CLASSIC MODELS TO SERVICE MARKETING	244
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
15-16 YOSHLI TAEKVONDOCHILARNING KOMPLEKS TAYYORGARLIGI DINAMIKASI.....	250
Tashmatov Sherzod Rixsibayevich	
TIJORAT BANKLARIDA DAROMAD VA XARAJATLAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	256
Toshimov Azizbek Hakimovich	
Mamanov Isroil Islom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA DAROMAD VA XARAJATLARNING IQTISODIY MOHIYATI.....	260
Toshimov Azizbek Hakimovich	
Ergashev Ilyos To'raqul o'g'li	
DELAYING MOTHERHOOD: BEHAVIORAL AND SOCIO-DEMOGRAPHIC DETERMINANTS OF EARLY CHILDBEARING IN TAJIKISTAN	264
Dr Muhammad Bilal	
Gulyorabonu Usmonova	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION MEKANIZMLARI.....	275
Xasanova Xamida Xaydaraliyevna	
ELEKTRON TIJORATNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	281
Nazarova Shahodat Ravshan qizi	
THE ROLE OF DIGITAL MARKETING IN INDUSTRIAL COMPANIES	286
Musoyeva Rukhshona Javlon qizi	
APPLICATION OF EXTREME MODELS IN ASSESSING THE ECONOMIC POTENTIAL OF AN ENTERPRISE.....	291
Musayeva Shoira Azimovna	

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA SOLIQ VA BUXGALTERIYA ISLOHOTLARINING KORXONALAR FAOLIYATIGA TA'SIRI	298
Isayev Jahongir Muzaffarovich Jumaboyeva Zuhra Umidbek qizi	
YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLAR TOMONIDAN XODIMLAR DAROMADIDAN SOLIQNI TO'LOV MANBAIDA USHLAB QOLISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	302
Sabirov Mirza Qilichbayevich	
AGRAR MAHSULOTLARNI QAYTA ISHLASH SANOATINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	309
Sheraliyev Axror Sodiqovich Ne'matov Javohir Zoxidjon o'g'li	
BIZNES INKUBATORLARNING TASHKILY-HUQUQIY ASOSLARI	314
Narzullayev Shodiyor Eshpulatovich	
GANDBOL BILAN SHUG'ULLANUVCHI CHIZIQ O'YINCHISINI O'YIN JARAYONIDAGI TEXNIK-TAKTIK TAYYORGARLIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH SAMARADORLIGI	323
R.O. Obloberdiyeva	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARI TO'LOV QOBILIYATI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINING IQTISODIY MOHIYATI VA XUSUSIYATLARI	329
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich Ishbekova Lobar Yunusxonovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING TO'LOV QOBILIYATLARINI OSHIRISH MEXANIZMLARI VA UNING NAZARIY JIHATLARI	335
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich Ishbekova Lobar Yunusxonovna	
MUSOBAQA DAVRIDA MALAKALI MARKAZ O'YINCHILARINING HUJUM TEXNIKASINI TAKOMILLASHTIRISH USLUBIYATI	340
R.O. Obloberdiyeva	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA SOLIQ NIZOLARINI SUDGACHA TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH	348
Solihova Xumora Xasan qizi	
IQTISODIYOTDA "DATA SCIENCE"NING O'RNI VA AHAMIYATI	354
Inatullayeva Intizor Jamshid qizi	
ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОСТИ БАНКОВСКОГО СЕКТОРА В УСЛОВИЯХ ВНЕДРЕНИЯ ЦИФРОВЫХ И ФИНТЕХ-РЕШЕНИЙ	357
Abdulloeva Shahlo Rustomovna	
MAXSUS IQTISODIY ZONALAR SAMARADORLIGINI BELGILOVCHI ASOSIY KATEGORIYALAR	365
Arslanov U.U.	
KORXONA BOSHQARUV TIZIMINI KOMPLEKS TAHLIL QILISHNING ZAMONAVIY INNOVATSION YONDASHUVLARI	372
Yusupov Nurillo Ikromjon o'g'li	
SANOAT SOHASINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI RIVOJLANTIRISH	378
Alijonov J.A. Abdusattorova Dilobar Abdujabborovna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASHDA IJTIMOY HIMOYA VA BANDLIK SIYOSATINING ROLI	384
Murodullayev Saydali Fayzulla o'g'li	
XORAZM VILOYATIDA "POTENSIAL – SAMARADORLIK–BARQARORLIK" (PSB) STRATEGIYA MODELINI TATBIQ ETISH: NAZARIYA VA AMALIYOT	391
Yusupov Sherzodbek Baxtiyor o'g'li	
KORPARATSIYALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI PLATFORMALAR	395
Alijonov J.A. Egamberdiyeva Oydinoy Muhammadjon qizi	

MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA MALAKALI KADRLARNING AHAMIYATI 402

Alijonov J.A.

Bozorboyeva Maftuna Turob qizi

MUNDARIJA SOÐERJAHNIE CONTENTS

MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA MALAKALI KADRLARNING AHAMIYATI

Alijonov J.A.
Toshkent kimyo-texnologiya instituti
“Sanoat iqtisodiyoti” kafedrası assistenti
ORCID: 0009-0009-46512064
E-mail: alijonovjamshid69@gmail.com

Bozorboyeva Maftuna Turob qizi
Toshkent kimyo-texnologiya instituti
IRB 24-57 guruh talabasi
E-mail: bozorboyevam2005@gmail.com

Annotatsiya: Bugungi kunda malakali kadrlar har bir iqtisodiyotning asosi hisoblanadi, zero, mehnat kuchisiz ishlab chiqarishni tashkil etish, ijtimoiy va iqtisodiy tizimlarning faoliyatini tashkil etish imkonsizdir. Ushbu masala O‘zbekiston uchun juda dolzarb muammolardan hisoblanadi, shu munosabat bilan ushbu o‘rganishda biz malakali kadrlar tayyorlash milliy tizimi va iqtisodiy o‘shishning o‘zaro mutanosibligiga urg‘u qaratdik.

Kalit so‘zlar: intellektual resurslar, o‘rta maxsus, kasb-hunar va oliy ta‘lim tizimida kadrlar, insonning bilimlari, ilmiy bilimlar.

Abstract: Today, qualified personnel constitute the foundation of every economy, since it is impossible to organize production and ensure the functioning of social and economic systems without a labor force. This issue is one of the most pressing challenges for Uzbekistan. Therefore, this study emphasizes the interrelation between the national system of training qualified personnel and economic growth.

Keywords: intellectual resources, personnel in secondary specialized, vocational, and higher education systems, human knowledge, scientific knowledge.

Аннотация: В настоящее время квалифицированные кадры являются основой любой экономики, поскольку без рабочей силы невозможно организовать производство, а также обеспечить функционирование социальных и экономических систем. Данная проблема является одной из актуальных для Узбекистана. В связи с этим в данном исследовании особое внимание уделяется взаимосвязи национальной системы подготовки квалифицированных кадров и экономического роста.

Ключевые слова: интеллектуальные ресурсы, кадры системы среднего специального, профессионального и высшего образования, знания человека, научные знания.

KIRISH

Bugungi globallashuv jarayonida har qanday davlatning iqtisodiy taraqqiyoti, avvalo, uning inson kapitaliga, ya‘ni malakali va raqobatbardosh kadrlarga bog‘liqdir. Ayniqsa, O‘zbekiston sharoitida iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, innovatsion rivojlanishga o‘tish va aholi farovonligini oshirishda yuqori malakali mutaxassislarining o‘rni muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois mamlakatimizda ta‘lim tizimini takomillashtirish, zamonaviy bilim va kasbiy ko‘nikmalarga ega kadrlarni tayyorlash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilangan.[1]

Yangi O'zbekistonning 2022–2026-yillarga mo'ljallangan taraqqiyot strategiyasida milliy iqtisodiyotni jadal rivojlantirish, uning o'sish sur'atlarini zamon talablari darajasiga olib chiqish hamda aholi jon boshiga yalpi ichki mahsulot hajmini oshirish bo'yicha muhim vazifalar belgilangan.[2] Mazkur strategik yondashuv milliy iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, real sektor salohiyatini oshirish va iqtisodiyot tarmoqlarini malakali kadrlar bilan ta'minlash zaruratini yanada kuchaytiradi.

Shuningdek, mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo'ljallangan ustuvor yo'nalishlari doirasida islohotlarni izchil davom ettirish, inson kapitalini rivojlantirish, ta'lim sifatini oshirish va iqtisodiyot ehtiyojlariga mos malakali kadrlar tayyorlash masalalari ham muhim vazifalar sifatida belgilangan.[3] Bu esa ta'lim tizimi, mehnat bozori va real sektor o'rtasidagi uzviy aloqadorlikni kuchaytirishni taqozo etadi.

MALAKALI KADRLAR — IQTISODIY O'SISH OMILI

Malakali kadrlar milliy iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida samaradorlikni oshiruvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega mutaxassislar ishlab chiqarish jarayonlariga innovatsiyalarni joriy etish, mehnat unumdorligini oshirish, resurslardan samarali foydalanish hamda raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarishda alohida o'rin tutadi. Natijada mamlakatda yalpi ichki mahsulot hajmining o'sishi, iqtisodiy barqarorlikning mustahkamlanishi va innovatsion rivojlanish imkoniyatlari kengayadi.

O'ZBEKISTONDA KADRLAR SIYOSATI VA NORMATIV-HUQUQIY ASOSLAR

O'zbekiston Respublikasida malakali kadrlar tayyorlash masalasiga alohida e'tibor qaratilib, mazkur yo'nalishda bir qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilingan. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabrdagi PF-5847-son Farmoni bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasida oliy ta'lim sifatini oshirish, xalqaro standartlarga mos kadrlar tayyorlash hamda ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish masalalari keng yoritilgan.[4]

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi PQ-2909-son Qarorida oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish, ta'lim jarayonini ishlab chiqarish bilan integratsiya qilish va mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirish bo'yicha vazifalar belgilangan.[5]

Bundan tashqari, 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son Farmon bilan tasdiqlangan 2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida inson kapitalini rivojlantirish, ta'lim sifatini oshirish va iqtisodiyot tarmoqlari uchun zamonaviy malakali kadrlar tayyorlash masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. [2] Mazkur hujjatlar kadrlar tayyorlash tizimini zamon talablari va milliy iqtisodiyot ehtiyojlariga moslashtirishga xizmat qiladi.

TA'LIM TIZIMI VA KADRLAR TAYYORLASHDAGI AYRIM MUAMMOLAR

Shunga qaramay, ta'lim tizimi va mehnat bozori o'rtasidagi uzviylikni yanada kuchaytirish zarurati saqlanib qolmoqda. Xususan, nazariya va amaliyot o'rtasidagi tafovut, ayrim sohalarida malakali mutaxassislar yetishmasligi, ta'lim sifati hamda xalqaro standartlar o'rtasidagi farqlar kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirishni talab etadi.

Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun dual ta'lim tizimini rivojlantirish, xorijiy tajribani amaliyotga joriy etish, professor-o'qituvchilar malakasini oshirish hamda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan keng foydalanish muhim ahamiyatga ega. Bu esa milliy iqtisodiyot ehtiyojlariga mos, raqobatbardosh va yuqori malakali kadrlar tayyorlash imkoniyatlarini kengaytiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Malakali kadrlar milliy iqtisodiyot rivojlanishining muhim omili hisoblanadi. T. Shuls (1961) inson kapitaliga kiritilgan investitsiyalar iqtisodiy o'sishni jadallashtirishini ta'kidlagan. G. Bekker (1964) ta'lim va kasbiy tayyorgarlik mehnat unumdorligi hamda daromadlarni oshirishini ilmiy asoslab bergan.

R. Lukas (1988) inson kapitalining to'planishi uzoq muddatli iqtisodiy o'sishning asosiy manbai ekanligini ko'rsatgan. P. Romer (1990) esa malakali kadrlar innovatsiyalar va texnologik taraqqiyotning harakatlantiruvchi kuchi ekanligini isbotlagan.

Jahon bankining 2019-yilgi "World Development Report" hisobotida zamonaviy iqtisodiyotda yuqori malakali mutaxassislar talab ortib borayotgani qayd etilgan. OECDning 2021-yilgi "Skills Outlook" hisobotida

esa malakali ishchi kuchi mamlakatlarning raqobatbardoshligi va iqtisodiy o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi ta'kidlangan.

O'zbekistonda ham malakali kadrlar tayyorlashga alohida e'tibor qaratilib, 2022-yilda qabul qilingan PF-60-sonli "Taraqqiyot strategiyasi" hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 16-fevraldagi PF-21-son Farmonida mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo'ljallangan ustuvor yo'nalishlari doirasida inson kapitalini rivojlantirish, ta'lim sifatini oshirish va zamonaviy malakali kadrlar tayyorlash masalalariga alohida e'tibor qaratilgan.

INSON KAPITALI VA INNOVATSION RIVOJLANISH

Bugungi kunda rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, iqtisodiy o'sishning asosiy omili tabiiy resurslar emas, balki bilim va ijodiy salohiyatga ega inson kapitalidir. Malakali kadrlar startap va innovatsiyalarni rivojlantiradi, raqamli iqtisodiyotga o'tishni tezlashtiradi, yangi ish o'rinlarini yaratadi. Shu sababli O'zbekistonda ham IT, muhandislik, kimyo texnologiyalari, iqtisodiyot kabi sohalarda yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash dolzarb masalaga aylangan.

Iqtisodiy nuqtayi nazardan, odamlar tomonidan bilimlarni egallash jamiyatning iqtisodiy, ilmiy, madaniy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlaydi. Taniqli amerikalik iqtisodchi T. Stounyer iqtisodiyotning sanoat rivojlanishidan keyingi davrida bilim yer, mehnat va kapital o'rnini bosib, zamonaviy ishlab chiqarish tizimlarining eng muhim asosiga aylandi, deb ko'rsatgan [12].

Ekspertlarning hisoblab chiqishlariga ko'ra, hozirgi davrda jismoniy kapital ulushiga jahon bo'yicha o'rtacha milliy boylikning 16,0 foizi to'g'ri keladi. Ayni paytda milliy boylikda inson kapitalining ulushi 64,0 foizni, tabiiy kapitalning ulushi 20,0 foizni tashkil qiladi. Iqtisodiy rivojlanish darajasi ortishi bilan inson kapitalining milliy boylikdagi ulushi ortib boradi. Germaniya, Shveysariya va Yaponiyada mazkur salmoq 80,0 foizga yetgani xuddi shundan dalolat beradi.

Jahon hamjamiyati va alohida davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi strategiyasida ta'limga insonni rivojlantirish konsepsiyasining eng muhim tarkibiy qismi sifatida yondashiladi. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentyabrda yangi tahrirda "Ta'lim to'g'risida"gi qonunining [1] qabul qilinishi respublikamiz ta'lim tizimini keng miqyosda isloh qilishning boshlanishi bo'ldi.

Ta'lim insonni rivojlantirishning eng muhim omili sifatida iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy va gumanitar muammolar butun majmuasini hal etishga katta ta'sir ko'rsatishi isbotlangan. Ular qatorida quyidagilarni ko'rsatish mumkin: har bir mamlakatda hozirgi davr uchun munosib bo'lgan aholi turmush darajasi va turmush sifatini ta'minlash, ish bilan samarali bandlikni ta'minlash; barqaror rivojlanishni ta'minlash, ijtimoiy tengsizlik darajasini pasaytirish, fuqarolik jamiyati tarkibini mustahkamlash; inson huquqlariga rioya etish va ularni samarali amalga oshirish, shaxsning imkoniyatlarini to'la va har tomonlama amalga oshirish uchun shart-sharoitlarni yaratish.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda malakali kadrlarning o'rne va ahamiyatini aniqlashga qaratilgan ilmiy-nazariy yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida tizimli tahlil, qiyosiy tahlil, abstrakt-mantiqiy fikrlash, umumlashtirish hamda ilmiy adabiyotlarni o'rganish usullari qo'llanildi. Shuningdek, inson kapitali, ta'lim tizimi, mehnat bozori va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik mavjud nazariy qarashlar hamda amaliy ma'lumotlar asosida tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari malakali kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish milliy iqtisodiyot barqarorligini ta'minlashning muhim omillaridan biri ekanligini asoslashga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Hozirgi vaqtda butun jahonda odamlar hamma davrdagilarga qaraganda yuqori ta'lim darajasiga egalar. Buni ta'limning juda ko'p indikatorlari tasdiqlab turibdi. Agar 1960-yilda jahonda 15 yoshdagi va undan katta yoshda bo'lgan har bir odam ta'lim olishining o'rtacha davomiyligi 4 yildan kamni tashkil etgan bo'lsa, 2010-yilga kelib mazkur ko'rsatkich global darajada ikki barobarga, rivojlanayotgan mamlakatlarda esa uch marotabaga — 1,9 yildan 6,4 yilga ortdi. Bugungi kunda jahonda yoshlar o'rtasidagi savodxonlik ma'lumotlar mavjud bo'lgan 104 mamlakatning 63 tasida 95,0 %, 35 mamlakatda esa 99,0 % ni tashkil etadi. Aholini boshlang'ich ta'lim bilan qamrab olish bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichlar bugungi kunda rivojlanayotgan davlatlarda ham, rivojlangan davlatlarda ham 100,0 % ga tengdir. Hozirgi vaqtda bolalar faqat maktabga boribgina qolmasdan, uni tamomlayaptilar ham. Jahonda boshlang'ich ta'limga ega bo'lganlar soni jami aholining 84,0 % dan 94,0 % ga yetdi. Dunyodagi ko'pgina mamlakatlarda aholini ta'lim bilan qamrab olishning kengayishi ushbu sohani davlat tomonidan moliyalashtirish ortishi bilan bog'liqdir. O'quvchilar asosan davlat maktabiga boradilar.

Bilimlar va axborotlarning jamiyat rivojlanishidagi ahamiyati nihoyatda oshib borayotganligi axborot jamiyati konsepsiyalarida va axborot sivilizatsiyasining shakllanishida o'z aksini topdi. Yangi bilimlar, axborot, o'quv va ko'nikmalarga ega bo'lish, ularni yangilash va rivojlantirishga yo'naltirilishning qaror topishi nafaqat industrial iqtisodiyotdagi xodimlarning, balki tadbirkorlarning, biznes rahbarlarining ham asosiy xususiyatlariga aylanmoqda. Axborot jamiyatida qaror topuvchi iqtisodiy rivojlanishning yangi xili ular uchun o'z malakasini doimiy ravishda oshirish zaruratini keltirib chiqaradi.

Ta'lim sohasi axborot jamiyatida hayotning iqtisodiy sohasi bilan aralashib ketadi. Ta'lim faoliyati iqtisodiy rivojlanishning muhim tarkibiy qismiga aylanmoqda. Zamonaviy axborot infratuzilmasini shakllantirish nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshirish vazifalari bilan, balki biznesda yangi texnologiyalardan, zamonaviy texnika tizimlaridan, ma'lum bilimlar, o'quv va ko'nikmalardan, insonlar xatti-harakatining modellaridan foydalanish zarurati bilan belgilanadi. Demak, ijtimoiy rivojlanishda bilimlar, axborot ahamiyatining kuchayishi, bilimlarning asta-sekin inson kapitaliga aylanishi ta'lim sohasining hozirgi zamon ijtimoiy hayoti tarkibidagi rolini keskin o'zgartiradi.

Albatta, turli mamlakatlar va turli davlatlar guruhlarida ta'lim tizimining ijtimoiy tuzilmadagi holatining o'ziga xos xususiyatlari mavjud. Biroq yangi axborot sivilizatsiyasining vujudga kelishi ta'lim sohasini ijtimoiy hayotning markaziga chiqardi. Ushbu jarayonlarning ko'pgina mamlakatlar uchun umumiyligini hisobga olgan holda, 1990-yillarning oxiriga kelib Yevropa qit'asida Bolonya jarayoni belgisi ostida Yevropa ta'lim makoni shakllana boshladi. 1999-yilda Italiyaning Bolonya shahrida oliy ta'lim uchun javob beruvchi Yevropa vazirlarining birinchi uchrashuvi bo'lib o'tdi va unda deklaratsiya qabul qilindi. Jarayon mohiyati kelajakda Yevropa oliy ta'lim hududi deb nomlangan va faoliyat ko'rsatish fundamental tamoyillarining umumiyligiga asoslangan Umumyevropa oliy ta'lim tizimini shakllantirishdan iborat.

Shunday qilib, axborot jamiyatining vujudga kelishi bilan bog'liq barcha milliy va xalqaro loyihalarda ta'lim sohasini rivojlantirish markaziy o'rin egallaydi. Ta'lim tizimining holatidan, uning shaxs va jamiyatning yuqori sifatli ta'lim xizmatlariga bo'lgan ehtiyojlarini qondira olishidan hozirgi zamon jamiyat rivojlanish istiqbollari bog'liq.

1-jadval.

Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda malakali kadrlarning roli va uning iqtisodiy natijalarga ta'siri

Yo'nalish	Malakali kadrlarning roli	Natija (ta'siri)	Manba
Ta'lim tizimi	inson kapitalimi rivojlantiradi	Mehnat unumdorligi oshadi	Becker (1993)
Sanoat	Texnologiyalarni qo'llaydi	Samaradorlik oshadi	World Bank (2020)
Innovatsiya	Ilmiy tadqiqotlar rivojlantiradi	Yangi mahsulotlar yaratiladi	OECD (2019)
Mehnat bozori	Malakali ishchi kuchi	Ishsizlik kamayadi	ILO (2021)
Iqtisodiy o'sish	YAIMga ta'sir qiladi	Barqaror o'sish	Barro (2013)
Tashqi aloqalar	Global kadrlar tayyorlaydi	Eksport oshadi	WEF (2020)
Davlat boshqaruvi	Samarali boshqaruv	Korrupsiya kamayadi	UNDP (2022)

Xulosa va takliflar

Xulosa qilib aytganda, milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishda malakali kadrlar muhim ahamiyatga ega. Davlat tomonidan bu sohaga qaratilayotgan e'tibor va qabul qilinayotgan farmon hamda qarorlar mamlakatning kelajak taraqqiyotini ta'minlashga xizmat qiladi. Kelgusida ta'lim tizimini yanada takomillashtirish va amaliyot bilan integratsiyani kuchaytirish orqali yuqori malakali kadrlar tayyorlash iqtisodiy yuksalishning muhim omili bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. 2020-yil 23-sentyabr, O'RQ-637-son. URL: <https://lex.uz/docs/-5013007>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. 2022-yil 28-yanvar, PF-60-son. URL: <https://lex.uz/docs/-5841063>

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo'ljallangan ustuvor yo'nalishlari doirasida islohotlarni izchil davom ettirish va yangi bosqichga olib chiqishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni. 2026-yil 16-fevral, PF-21-son. URL: <https://lex.uz/uz/docs/-8050769>
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni. 2019-yil 8-oktyabr, PF-5847-son. URL: <https://lex.uz/docs/-4545884>
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori. 2017-yil 20-aprel, PQ-2909-son. URL: <https://lex.uz/docs/-3171590>
6. Schultz, T. W. (1961). Investment in Human Capital. *The American Economic Review*, 51(1), 1–17.
7. Becker, G. S. (1964). *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education*. New York: National Bureau of Economic Research.
8. Lucas, R. E. Jr. (1988). On the Mechanics of Economic Development. *Journal of Monetary Economics*, 22(1), 3–42.
9. Romer, P. M. (1990). Endogenous Technological Change. *Journal of Political Economy*, 98(5), S71–S102.
10. World Bank. (2019). *World Development Report 2019: The Changing Nature of Work*. Washington, DC: World Bank.
11. OECD. (2021). *OECD Skills Outlook 2021: Learning for Life*. Paris: OECD Publishing.
12. Stonier, T. (1983). *The Wealth of Information: A Profile of the Post-Industrial Economy*. London: Thames/Methuen.
13. The Bologna Declaration of 19 June 1999. Joint Declaration of the European Ministers of Education.
14. Shodmonov, Sh. Sh. (2020). *Iqtisodiyot nazariyasi*. Darslik. Toshkent: Iqtisodiyot.
15. Abdurahmonov, Q. X. (2019). *Mehnat iqtisodiyoti*. Darslik. Toshkent: Fan va texnologiya.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 6/1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>